

нието “Пролетната жалба на орача”, понеже там е възпят труженникът, който от ранно утро до тъмна вечер пъхти подир оралото, снагата му в пот възвряла” (Българската критика за Яворов, с. 164). А пак един негов антипод, Симеон Радев говори същото, наричайки Яворов “един голям поет на трудовия народ с плуг и сърп по българските полета” (С. Радев, цит. книга, с. 327). Смешното е, че и двамата тия юнаци, галени интелегентски чеда, макар и да не са на един и същи акъл, еднакво си нямат хабер от тежкия земеделски труд.

Смисълът на пъстрите и донякъде лицемерни изказвания на С. Радев бих могъл да резюмирам така: А бе, Яворов не е баш наше момче, понеже не е македонче, ама борил се и он за Македония. Па има и едно хубаво стихотворение “Градушка”, дето треба да го има у всека “международна антология”. А досежно деликатната стихотворна материя критикът е по-строг спрямо Яворов: “стихът му е обременен с много думи, някои излишни, някои не на място”, “ритъмът на “Арменци” е тежък”, “първите му творби са чудесни, но последните не са поезия, а витийство” (Радев, цит. книга, с. 324) и др. подобни.

Симеон Радевият адепт Ат. Далчев дълги години се занимаваше да предъква приказките на “учителя” - със същия менторски тон и същото съдържание, кога буквално, кога в преразказ. Далчев дори не се посвени да си присвои един напълно безсмислен текст на друг критик, който уж анализира стихотворението “Маска”, и уж го разгромява.⁴³ Писаното от Далчев е публикувано през 1967 г., т.е. двадесет и пет години след д-р Ралчев. И т. н.

В отношението към Яворов на нашата критика основен, водоразделен е бил проблемът за т. нар. “два периода”. Наричани най-различно - “предиславейковски” и “славейковски”, “народнически” и “индивидуалистичен” и пр. - целта е една и съща: да се “разсече” на две неравноценни половини единната, възникнала като саморазвитие поезия, представена в “Подир сенките”. Кълновете на подобна псевдо-оценъчна литературна дейност ги има още у автори като Петко Росен и Йордан Маринополски.

43. Срв.: Ат. Далчев. *Съчинения*, т. 2, С., 1984, с. 67 и д-р М. Ралчев. *Яворов*, С., 1942, с. 76-77.